

آمارها چه می‌گویند؟

براساس آمار، هرساله تعداد کشته‌های حوادث چهارشنبه‌سوری رو به افزایش و میزان کشته‌های این شب غیرقابل باور است. در سال گذشته ۲۶ نفر بر اثر حوادث چهارشنبه‌سوری در کشور جان باختند که این آمار در سال ۱۴۰۰ تنها ۱۹ فوتی بود. اگر آمار شش ساله گذشته را مرور کنیم، کمترین تلفات مربوط به سال ۹۷ بوده و در دو سال کرونا هم آمار تک‌رقمی بوده است. براساس آمارهای اورژانس و پزشکی قانونی، ۷۹ درصد آسیب‌دیدگان چهارشنبه‌سوری را مردان و ۲۱ درصد را زنان تشکیل می‌دهند. در سال‌های گذشته آنچه مشهود بود، این است که همیشه استفاده‌کنندگان قربانی نمی‌شوند و گاهی تماشاچیان مراسم یا عابران هم قربانی شادی اشتباه دیگران می‌شوند. آنچه آمارها می‌گوید ۶۶ درصد کشته و مجروحان را استفاده‌کنندگان، ۳۳ درصد را تماشاچیان و عابران و یک درصد را نیروهای امدادی تشکیل می‌دهند. در این میان اما نکته نگران‌کننده این است که ۴۴ درصد مجروحان را افراد شش تا ۱۸ سال تشکیل می‌دهند و نوجوانان بزرگ‌ترین قربانیان چهارشنبه‌سوری هستند. براساس آمارها سال گذشته بیشترین حوادث در سه شهر تبریز، تهران و همدان رخ داد.

اقدامات اورژانسی برای نجات مصدوم

سوختگی از مهم‌ترین عوارض حوادث چهارشنبه‌سوری است که آگاهی از اقدامات اورژانس می‌تواند در کاهش صدمات آن تأثیرگذار باشد. حسن بیگی، کارشناس اورژانس در این باره می‌گوید: اگر پوست‌تان دچار سوختگی و در ادامه تاول زدگی شد، به هیچ عنوان اقدام به قیچی یا ترکاندن تاول نکنید، تاول‌های ناشی از سوختگی‌های شدید فقط در مراکز درمانی و با تیغ‌های مخصوص تخلیه می‌شود. وی استفاده از یخ، خمیردندان، روغن مایع و سیب‌زمینی یا هر درمان خودسرانه را مورد انتقاد قرار داد و افزود: در سوختگی‌های سطحی در گام اول محل سوختگی را باید با آب ولرم شست و شو دهید و سپس از پمادهای ضد سوختگی معتبر استفاده کنید. این کارشناس با اشاره به این‌که سوختگی یکی از حوادث شایع به حساب می‌آید که سلامت یا در مواردی جان افراد را تهدید می‌کند، اظهار کرد: اگر از ساختار پوست و میزان آسیب در زمان سوختگی آگاهی داشته باشید، می‌توانید از آسیب‌های جدی به پوست بکاهید. وی به اقدامات اولیه در مواجهه با سوختگی‌ها اشاره کرد و افزود: در ساعات اولیه بروز سوختگی، توقف روند سوختگی (مثل خاموش کردن آتش یا قطع روند جریان الکتریکی)، خنک کردن پوست، جداکردن لباس و زیورآلات از بدن و در نهایت انتقال مصدوم به مراکز درمانی، چهار اقدام ضروری و مهم در سوختگی‌هاست. حسن بیگی درباره مهم‌ترین اقدامات برای فردی که با آتش دچار سوختگی شده، توضیح داد: فردی که لباس و بدن او دچار سوختگی شده باشد، اگر در حال دویدن یا راه رفتن بود، فوری او را متوقف کنید و روی زمین بخوابانید، از غلتاندن مصدوم بر زمین جلوگیری کنید، چراکه باعث می‌شود قسمت‌های سالم پوست فرد هم آسیب ببیند. در سوختگی‌ها در سه وضعیت، استفاده از آب ممنوع است. مواردی که آسیب در سطح وسیع به پوست وارد شده، مواردی که بدن مصدوم به شدت دچار کاهش درجه دما شده و خنک کردن بدن باعث وخیم‌تر شدن شرایط می‌شود و در شرایطی که سوختگی به سایر اعضا و جوارح فرد آسیب رسانده؛ مثلاً در حوادث رانندگی که فرد دچار سانحه و همزمان سوختگی شده و ممکن است شکستگی باز داشته باشد، مجاز به خنک کردن پوست با آب نیستیم. وی درباره سوختگی و آتش‌سوزی با بنزین هشدار داد: در مرحله اول مهار آتش به هیچ عنوان آب را مستقیم روی موضع نریزید، چراکه می‌تواند باعث شعله‌ورتر شدن آتش شود، در این موارد باید مصدوم را در پتوی خیس کاملاً محصور کنید (مراقب باشید در حین این عمل سر و صورت مصدوم و راه‌های تنفسی او باز باشد) و بعد از مهار کامل آتش برای خنک کردن پوست مصدوم از آب استفاده کنید. این کارشناس اورژانس با اشاره به این‌که در زمان سوختگی فرد سانحه دیده را حتماً روی زمین بخوابانید، تأکید کرد: اکسیژن در سطح زمین کمتر است و این موضوع باعث می‌شود آتش زودتر فروکش کند. وی با بیان این‌که در سوختگی‌ها، عدم استفاده از یخ و پماد نکته بسیار مهمی است، خاطرنشان کرد: در سوختگی‌ها نباید خودسرانه از پماد استفاده کنید و می‌توانید با پوشاندن محل سوختگی با کمک حوله و پارچه‌های خنک که مرتب هم باید تعویض شود تا انتقال مصدوم به مرکز درمانی مجهز از آسیب‌های بیشتر بکاهید.

آید و موجب آتش‌سوزی شود. ملکی افزود: در این شب و زمانی که می‌بینید صدای مواد محترقه می‌آید به هیچ وجه در و پنجره خانه را باز نگذارید و حتماً پنجره‌ها بسته باشد تا خدای ناکرده مشکلی پیش نیاید. ملکی به حوادث دیگر چهارشنبه‌سوری اشاره و تأکید کرد: به هیچ وجه نباید با لباس بلند یا نایلونی از روی آتش پرید یا داخل آن اسپری انداخت. قطعات اسپری بعد انفجار مانند ترکش همه جا پخش شده و در صورت برخورد با صورت یا بدن آسیب جدی وارد می‌کند.

منفجر شده می‌تواند تا شعاع چندین متر پخش و افراد را مجروح و قطع عضو کند. سخنگوی سازمان آتش‌نشانی از پرتاب ترقه به سمت آسمان و بالن آرزوها اشاره کرد و گفت: گاهی افراد فشقشه یا مواد محترقه را به سمت آسمان پرتاب می‌کنند که می‌تواند موجب آتش‌سوزی در حیاط و پشت‌بام خانه‌ها شود. در مورد بالن آرزوها هم چند مورد داشتیم که چون به سمت بالا رفته و فرد کنترلی روی آن ندارد، ممکن است روی درخت یا پشت‌بام خانه‌ای فرود

اکلیل و سرنج می‌تواند موجب تخریب خانه و مرگ افراد شود. به گفته وی در شب چهارشنبه‌سوری به هیچ وجه نباید در کنار آتشی که خودتان روشن نکرده‌اید، بروید، چراکه ممکن است داخل آن مواد قابل انفجار ریخته شود که باعث آسیب شود. به هیچ وجه نباید کنار آتش غریبه‌ها ایستاد و تا جای ممکن تماشاچی مراسم نیز نبود، زیرا تکه‌های سنگ یا شیشه